

A beregszászi járási önkormányzatok virtuális nyelvi tájképe**

Rezümé. Napjainkban a leghatékonyabban és leggyorsabban az interneten keresztül juttathatjuk el a különböző információkat a nagyközönség felé. A korigény megkövetelné, hogy az önkormányzatok a világhálóban rejlő lehetőségeket kihasználva is tartsák a kapcsolatot az állampolgárokkal. Mindehhez legcélravezetőbb a saját, hivatalos honlap működtetése lenne. Tanulmányomban azt szeretném bemutatni, hogy Kárpátalja Beregszászi járásának azon önkormányzatai, melyek területén a magyar anyanyelv beszélői elérik a 10%-ot, rendelkeznek-e hivatalos honlappal, s ha igen, azokon milyen nyelven (nyelveken) jelennek meg a különböző tartalmak, közérdekű információk.

Kulcsszavak: önkormányzat, internet, nyelvi tájkép

Резюме. На сьогодні найефективнішим та найшвидшим способом передачі інформації громадськості є Інтернет. Життя вимагає від органів місцевого самоврядування підтримувати зв'язок із громадянами, користуючись можливостями, які надає всесвітня мережа. Найкращий спосіб зробити це – запустити власний офіційний веб-сайт. У дослідженні зроблено спробу розкрити, чи мають офіційний веб-сайт органи місцевого самоврядування Берегівського району, на території яких носії угорської мови досягають 10%, і якщо так, то якими мовами подається різноманітний зміст та інформація суспільного характеру.

Ключові слова: мовний ландшафт, Інтернет, самоврядування

Abstract. Nowadays, the fastest and easiest way of transmitting information to masses is via the Internet. By popular demand it would be favourable for councils to try to keep in touch with citizens on the Internet too, taking advantage of the potential of what the World Wide Web can offer. The most effective way would be the maintenance of an official website of their own. In my paper, I would like to outline whether the local self-governments in Beregove district in Transcarpathia, where the ratio of Hungarian native speakers reaches 10%, have an official website, and if so, what language(s) the content and public information are published in.

Keywords: self-government, internet, linguistic landscape

1. Napjainkban a leghatékonyabban és leggyorsabban az interneten keresztül juttathatjuk el a különböző információkat a nagyközönség felé. A korigény megkövetelné, hogy az önkormányzatok a világhálóban rejlő lehetőségeket kihasználva is tartsák a kapcsolatot az állampolgárokkal. Mindehhez legcélravezetőbb a saját, hivatalos honlap működtetése lenne.

* Doktorjelölt, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Nyelvtudományi Doktori Iskola; kutató, II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Hodinka Antal Nyelvészeti Kutatóközpont. * Кандидат на звання доктора, Науковий університет імені Лоранда Етвеша; дослідник, Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II, Науково-дослідний центр імені Антала Годинки.

* PhD candidate, Eötvös Loránd University, Doctoral School of Linguistics; researcher, Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education, Antal Hodinka Linguistics Research Center. E-mail: toth.eniko14@gmail.com

** A tanulmány az Emberi Erőforrások Minisztériuma ÚNKP-18-3 kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programjának támogatásával készült.

A nyilvános információhoz való hozzáférésről¹ szóló ukrajnai törvény előírja, hogy az államhatalmi szerveknek, helyi önkormányzatoknak mely információkat kell kötelezően közzétenniük többek között hivatalos weblapjaikon is: például határozataikat, a soron következő ülésen megvitatásra váró határozatok tervezetét, napirendi pontjait, a polgármester vagyonyilatkozatát, az önkormányzat postai és elektronikus elérhetőségét, stb. A kijevi Politikai Tanulmányok és Elemzések Központja² nevet viselő intézet Ukrajna-szerte nyomon követi a hivatalos weboldalakot, azt méri fel, hogy az önkormányzatok eleget tesznek-e a nyilvános információhoz való hozzáférésről szóló törvényben foglaltaknak. Kárpátaljai városok honlapját is vizsgálták, azt nézték meg, hogy postai és elektronikus elérhetőségeik fel vannak-e tüntetve honlapjukon. A vizsgálat során kiderült, hogy csak Ungvár és Huszt városának weblapjai felelnek meg a törvényben előírtaknak.³

A felvidéki⁴ és erdélyi⁵ példákat követve kutatásom során azt vizsgáltam, hogy azok a beregszászi járási közigazgatási egységek, ahol a magyar nyelv regionális státusszal bír, rendelkeznek-e hivatalos honlappal, s ha igen, azokon milyen nyelven (nyelveken) jelennek meg a különböző tartalmak, közérdekű információk. Az önkormányzati honlapok vizsgálata révén nyomon követhetjük, milyen mértékben tesznek eleget a jogszabálynak a képviselő-testületek és az önkormányzati hivatalok, azaz határozataikat, közérdekű információikat az államnyelv mellett magyar nyelven is elérhetővé teszik-e. Emellett megvizsgáltam, hogy az adott honlapok megjelennek-e a közösségi fórumokon: van-e olyan fül, hogy a honlapon olvasható tartalmat meg lehet osztani Facebookon, vagy el lehet küldeni e-mailben egy címzettnek, van-e az adott közigazgatási egységnek Facebook-profilja, s ha igen, ott milyen nyelven jelennek meg a hírek, információk.

A honlapok áttekintése lehetőséget adott arra, hogy megvizsgáljam, a 2012–2018 között hatályos nyelvtörvényben foglaltaknak eleget tettek-e az önkormányzatok, államigazgatási hivatalok, azaz magyar nyelven is elérhetővé tették-e határozataikat, a tanácsülések napirendi pontjait.

¹ Ukránul: Про доступ до публічної інформації. A törvény szövegét lásd: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17> (Дата звернення: 2018.10.22.).

² Ukránul: Центру політичних студій та аналітики. Honlapjukat lásd: <http://www.cpsa.org.ua/analitika/> (Дата звернення: 2018.10.22.).

³ «Знати, щоб діяти», інформаційний портал. http://access-info.org.ua/news/na_skilki_miski_radi_chernivetskoji_ta_zakarpatskoji_oblastej_projshli_perevirku_na_dostupnist_gromadjanam/ (Дата звернення: 2018.10.22.).

⁴ A felvidéki felmérés eredményeit lásd: <http://www.onkormanyzas.sk/figyelo113.html> (Utolsó letöltés: 2018. október 22.).

⁵ Az erdélyi felmérés eredményei a Nemzetpolitikai Kutatóintézet által 2015. február 19-én rendezett Nyelv(használat) a gyakorlatban című tanácskozáson került bemutatásra Toró Tibor, a Sapientia Erdélyi Tudományegyetem kutatója előadásában. A konferenciáról lásd: <http://www.nyest.hu/hirek/nyelv-hasznalat-a-gyakorlatban> (Utolsó letöltés: 2018. október 22.).

A 2012 és 2018 között hatályban lévő nyelvtörvény⁶ értelmében azokon a közigazgatási egységeken belül, ahol a jogszabály hatálya alá tartozó 18 regionális vagy kisebbségi nyelv anyanyelvi beszélőink aránya a legutóbbi hivatalos census alapján eléri a 10%-os arányt, az önkormányzatoknak kötelezően és automatikusan biztosítaniuk kellett például azt, hogy a határozataikat az államnyelv mellett kisebbségi nyelven is közzéteszik (Beregszászi–Cserniczkó–Ferenc 2014; Cserniczkó 2014; Cserniczkó–Fedinec 2015a; 2015b; Tóth–Cserniczkó 2014).

2018 februárjában az Alkotmánybíróság № 2-p/2018. számú határozatában formai és procedurális okokra hivatkozva egyértelműen kimondják, hogy *Ukrajna törvénye az állami nyelvpolitika alapjairól* nem felel meg *Ukrajna Alkotmányának*, tehát alkotmányellenes; a nyelvtörvény a döntés következtében a határozat elfogadásának napjától (azaz 2018. február 28-tól) már nem hatályos.⁷ A törvény megsemmisítésével 2019 májusáig nem volt érvényben olyan jogszabály, amely az országban kimondottan a nyelvhasználatot szabályozná.⁸

2. A kutatás helyszínei Kárpátalja Beregszászi járásának települései voltak. A választás azért esett erre a járásra, mert az egyetlen olyan, települési szintnél magasabb közigazgatási egység Ukrajnában, ahol a magyar nemzetiségűek és anyanyelvűek abszolút többséget alkotnak. A 2001-es népszámlálási adatok alapján a vizsgálat helyszínéül választott Beregszászi járás lakosságának 76,1%-a magyar nemzetiségűnek (Molnár–Molnár 2005: 27), 80,23%-a magyar anyanyelvűnek (Beregszászi–Cserniczkó–Ferenc 2014: 12) vallotta magát. A járáshoz a megyei alárendeltségű Beregszász városa (az önkormányzathoz tartozik Tasnád község is) mellett egy városi típusú település, valamint 30 falusi önkormányzat (összesen 42 település) tartozik.⁹ A 30 falusi önkormányzathoz 29-ben a magyar anyanyelvű lakosság aránya meghaladja a 10%-ot.

3. Járási szinten kétféle hivatalos honlappal találkozhatunk: a Beregszászi Járási Tanács, valamint a Beregszászi Járási Állami Közigazgatási Hivatal hivatalos weboldalával.

⁶ A törvény eredeti szövegét lásd: Закон України Про засади державної мовної політики. Документ 5029-17. <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/5029-17> (Дата звернення: 2018.10.22.). A nem hivatalos magyar nyelvű fordítás szövegét lásd: Fedinec – Cserniczkó 2012: 568–588; Beregszászi – Cserniczkó – Ferenc 2014: 60–100; http://www.kmmi.org.ua/news?menu_id=2&ar_id=506 (Utolsó letöltés: 2018. október 22.).

⁷ Hodinka Antal Nyelvészeti Kutatóközpont: <http://hodinkaintezet.uz.ua/nem-tartalom-hanem-forma-elmeszelte-az-alkotmanybirosag-2012-es-nyelvtorvenyt/> (Utolsó letöltés: 2018. október 22.).

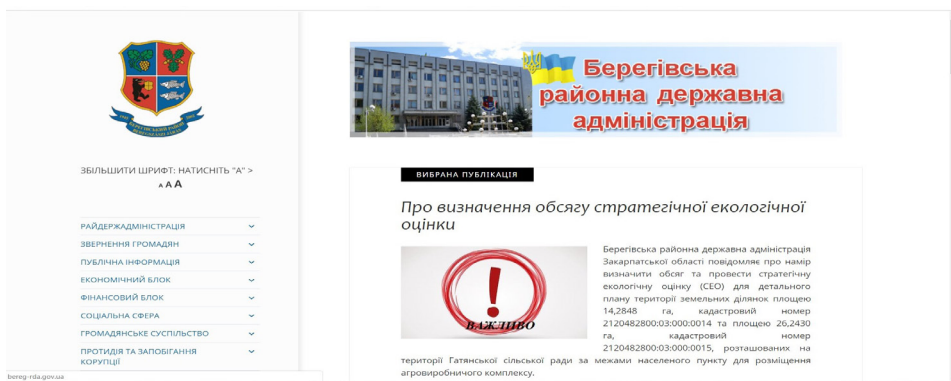
⁸ Kárpátalja.ma hírportál: http://www.karpatalja.ma/karpatalja/nezopont/az-ukran-nyelvtorveny-ervenytelenitese-megszuntette-a-kisebbségi-anyanyelvhasznalat-jogat-a-gyakorlatban/?fbclid=IwAR2py1mbXp-85z_Uzlu_xj67z8OPDE5lwZKZgSkL-JCe0o3B_g6zUfdTgZM (Utolsó letöltés: 2018. október 22.).

⁹ Закарпатська обласна рада: <http://zakarpattya.gov.ua/zakarpattya/adm-ter-podil/> (Дата звернення: 2018.10.22.).

A közigazgatási hivatal¹⁰ honlapfelülete 2018 májusában megváltozott. A korábbi és jelenlegi felület között jelentős eltérések vannak. A korábbi változatnál minimálisan előfordulnak magyar nyelven közzétett hírek, felhívások, ezzel szemben a megújult weboldal kizárólag csak ukrán nyelvű (1. kép).

A közigazgatási hivatal közösségi oldalán¹¹ megjelenő hírek nagy része szintén csak államnyelven jelenik meg, ugyanakkor a magyar vonatkozású nemzeti és egyházi ünnepek alkalmából magyar nyelven köszöntik a járás magyarajkú lakosságát. Az oldalon előfordul néhány kétnyelvű (ukrán–magyar) bejegyzés is, de ez az oldal egészét nézve, elenyésző mennyiségű.

1. kép. Beregszászi Járási Állami Közigazgatási Hivatal honlapjának nyitóoldala

Forrás: <http://bereg-rda.gov.ua/> (2018. október 22.)

4. Beregszász polgármesteri hivatalának hivatalos weboldalán¹² magyar és ukrán nyelvi váltó található. A weblap ukrán nyelvű változatánál jóval több tartalom érhető el (2. kép).¹³ A magyar nyelvű változaton általános információk olvashatók: megtalálható magyar nyelven a városi tanács személyi összetétele, Beregszász városának története, testvérvárosainak a listája, továbbá a közérdekű információkhoz való hozzáférés menetéről hozott határozat,¹⁴ valamint a közérdekű információ igényléséhez szükséges űrlap.¹⁵ A lakoságnak szóló tájékoztatók, felhívások

¹⁰ Берегівська районна державна адміністрація: <http://bereg-rda.gov.ua/> (Дата звернення: 2018.10.22.).

¹¹ Weboldal: <https://www.facebook.com/bereg-rda/> (Utolsó letöltés: 2018. október 22.).

¹² Берегівська міська рада: <http://beregovo-beregszasz.gov.ua/index.php/hu/> (Дата звернення: 2018.10.22.).

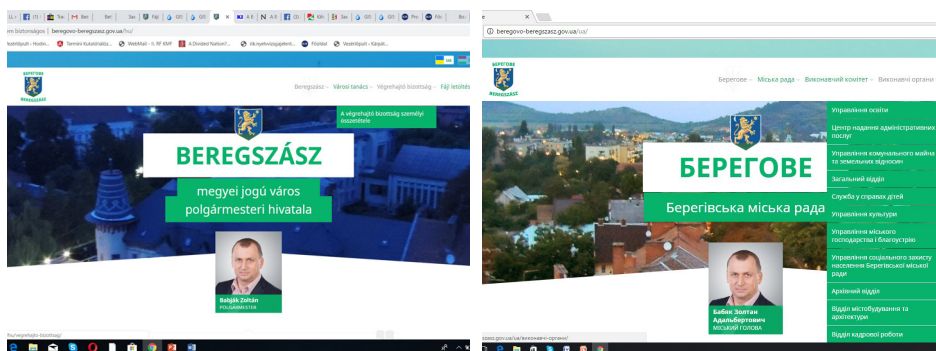
¹³ Берегівська міська рада: <http://beregovo-beregszasz.gov.ua/index.php/ua/> (Дата звернення: 2018.10.22.).

¹⁴ Берегівська міська рада: <http://beregovo-beregszasz.gov.ua/index.php/hu/kzrdek-informci-vaszok-a-krelemekre> (Дата звернення: 2018.10.22.).

¹⁵ Берегівська міська рада: <http://beregovo-beregszasz.gov.ua/index.php/hu/kzrdek-informci-minta-rlapok-az-informci-krelemekhez> (Дата звернення: 2018.10.22.).

csak ukrán nyelven érhetőek el.¹⁶ A honlapra feltöltött határozatok fejléce kétnyelvű, a határozat szövege azonban kizárólag ukrán nyelven olvasható.¹⁷ Beregszász polgármesterének, Babják Zoltánnak hivatalos Facebook-oldalán¹⁸ ennek ellenére a közérdekű közlemények, hírek, tájékoztatók, felhívások kivétel nélkül ukrán és magyar nyelven is megjelennek. Az állampolgárok kérdéseire, hozzászólásaira érkezett válaszok az állampolgár által választott nyelven történik.

2. kép. Beregszász város hivatalos honlapjának magyar és ukrán nyelvű nyitóoldala

Forrás: <http://beregovo-beregszasz.gov.ua/hu/>; <http://beregovo-beregszasz.gov.ua/ua/> (2018. október 22.)

5. A beregszászi járási önkormányzatok többségének nincs önálló honlapja, ugyanakkor járási szinten létezik egy hivatalos gyűjtőhonlap¹⁹, melyen a Beregszászi Járási Tanács közérdekű hírei, információ mellett a járáshoz tartozó helyi önkormányzatokról szóló információkkal is megismerkedhet(ne) a böngésző.²⁰ A honlap *A Beregvidék önkormányzatainak hivatalos honlapja* címet viseli. Az oldal ukrán és magyar nyelvi váltóval is rendelkezik, tehát elméletben az államnyelv mellett a helyi regionális nyelven is elérhetőek a különböző tartalmak. A gyakorlatban sajnos ez nem fedi a valóságot, sokszor nem található a magyar fordítás. Például a Beregszászi Járási Tanács ügyfélfogadási rendje, valamint a 2015. január 15-én hozott ezzel kapcsolatos rendelete csak államnyelven van közzétéve,²¹ de ugyancsak kizárólag ukrán nyelven érhetőek el a járási tanács állandó bizottságai

¹⁶ Берегівська міська рада: <http://beregovo-beregszasz.gov.ua/index.php/ua/zastupniki-miskogolovi-3> (Дата звернення: 2018.10.22.).

¹⁷ Берегівська міська рада: <http://beregovo-beregszasz.gov.ua/index.php/ua/proekti-regulyatornikh-aktiv> (Дата звернення: 2018.10.22.).

¹⁸ Weboldal: <https://www.facebook.com/BabjakZoltan23/> (Utolsó letöltés: 2018. október 22.).

¹⁹ A honlap elérhető az alábbi linken: <http://beregvidek.uz.ua/> (Utolsó letöltés: 2018. október 22.).

²⁰ A dolgozat írásának idején a honlap nem elérhető.

²¹ Weboldal: <http://beregvidek.uz.ua/files/%D0%B7%D0%B0%D0%B3%D1%80%D1%83%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BE.pdf> (Utolsó letöltés: 2018. október 22.).

üléseinek jegyzőkönyvei is.²² A tanács ülésének napirendi pontjai egyes esetekben az államnyelv mellett magyar nyelven²³ is elérhető, ugyanakkor akad példa csak ukrán nyelven²⁴ közzétett rendeletre is. A honlap főoldalán születésnap, névnap-i köszöntők, részvétnyilvánítások is olvashatóak: valamelyik ukrán és magyar nyelven is, valamelyik csak ukrán nyelven, azt azonban, hogy milyen logika alapján fordítják le egyiket, míg a másikat nem, nem lehet kikövetkeztetni.

A honlapon elérhetőek a járási tanács határozatai is. A 2012-es nyelvtörvény gyakorlati alkalmazásáról szóló határozat elfogadásáig, valamint maga a nyelvtörvénnyel kapcsolatos határozat csak ukrán nyelven olvasható,²⁵ ezt követően azonban néhány határozat az államnyelv mellett magyar nyelven is közzé lett téve.²⁶ A 2015 második félévének munkatervében a harmadik negyedévben beiktatták a 2012-es nyelvtörvény által előírt intézkedések végrehajtását a járás oktatási és kulturális intézményeiben, azonban kitételként megjegyezték, hogy akkor kerül napirendre, ha a járási tanács magyar képviselői munkamegbeszélésen meghatározzák azon elsődleges feladatokat, melyek megoldásra várnak a nyelvtörvény végrehajtásával kapcsolatban.²⁷ Az ezt követő ülések határozataiban, jegyzőkönyvében nincs szó a nyelvtörvény végrehajtásáról. A magyar nyelvű határozatok mellett határozati tervezetek is elérhetőek magyar nyelven.²⁸

A járási tanács által közzétett hírek, információk folyamatosan frissülnek, ugyanakkor ez nem mondható el a falusi önkormányzatok oldalairól. Mindegyik önkormányzati oldal felépítése azonos. A vizsgálat során azoknak az önkormányzatoknak az oldalait néztem meg, melyek területén a magyar anyanyelvűek aránya eléri a nyelvtörvényben előírt 10%-os határt. A honlapon 12 különböző információ érhető (lenne) el a helyi önkormányzatok vonatkozásában, ez 29 önkormányzatnál 348 oldalt jelent, ha viszont még azt is figyelembe vesszük, hogy ukrán és magyar nyelvi váltó is van, ez a szám elméletileg megduplázódik. A gyakorlat azonban mást mutat. Az oldalak áttekintése után levonható az a következtetés,

²² Weboldal: http://beregvidek.uz.ua/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=534&Itemid=1832&lang=hu (Utolsó letöltés: 2018. október 22.).

²³ Weboldal: [http://beregvidek.uz.ua/images/stories/A%20VII_%20%C3%B6sszeh%C3%ADv%C3%A1s%C3%BA%20j%C3%A1r%C3%A1si%20tan%C3%A1cs%20_20\(soron%20k%C3%ADv%C3%BCli\)%20%C3%BCl%C3%A9sszak%C3%A1nak%20%C3%B6sszeh%C3%ADv%C3%A1s%C3%A1r%C3%B3l_001.jpg](http://beregvidek.uz.ua/images/stories/A%20VII_%20%C3%B6sszeh%C3%ADv%C3%A1s%C3%BA%20j%C3%A1r%C3%A1si%20tan%C3%A1cs%20_20(soron%20k%C3%ADv%C3%BCli)%20%C3%BCl%C3%A9sszak%C3%A1nak%20%C3%B6sszeh%C3%ADv%C3%A1s%C3%A1r%C3%B3l_001.jpg) (Utolsó letöltés: 2018. október 22.).

²⁴ Weboldal: [http://beregvidek.uz.ua/images/stories/Rozpor%20skluk%20cherhovoi%20ses%20VI-ho%20skluk%20\(1\)_001.jpg](http://beregvidek.uz.ua/images/stories/Rozpor%20skluk%20cherhovoi%20ses%20VI-ho%20skluk%20(1)_001.jpg) (Utolsó letöltés: 2018. október 22.).

²⁵ Weboldal: http://beregvidek.uz.ua/files/9-%D1%82%D0%B0%20%D1%81%D0%B5%D1%81-%D1%96%D1%8F/rish_5_realiz_movnoi_polituku.pdf (Utolsó letöltés: 2018. október 22.).

²⁶ Weboldal: http://beregvidek.uz.ua/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=540&Itemid=1839&lang=hu (Utolsó letöltés: 2018. október 22.).

²⁷ Weboldal: http://beregvidek.uz.ua/files/rish_463_plan_robotu_radu_II_pivriccha_2015_hun.pdf (Utolsó letöltés: 2018. október 22.).

²⁸ Weboldal: http://beregvidek.uz.ua/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=441&Itemid=1730&lang=hu (Utolsó letöltés: 2018. október 22.).

hogy a beregszászi járási önkormányzatok hivatalos oldalai nem karban tartottak, a tartalmakat nem frissítik, a nyelvi váltók csak szimbolikusak, ugyanis ukrán és magyar is nyelven is megjelenő szövegek csak minimálisan találhatóak. A vizsgálat során nyert adatokat az 1. táblázat szemlélteti.

1. táblázat. A beregszászi járási önkormányzatok internetes oldalain található tartalmak nyelvi megoszlása (2018. október)

Az elérhető tartalmak megnevezése ²⁹	Ukrán nyelvű oldal	Magyar nyelvű oldal	Ukrán és magyar nyelvű oldal
A település bemutatása	15	7	2
Tanácselnök deklarációja ³⁰	7	-	-
A tanács vezetése ³¹	13	-	-
Állandó bizottság ³²	24	-	-
Képviselő-testület	29	-	-
Végrehajtó bizottság	29	-	-
Tanácsi határozatok	24	-	-
Intézmények	8	3	-
Ügyfelfogadás rendje	15	-	2
Szabályozási dokumentumok	12	-	-
Szociális-gazdasági fejlesztés	1	-	-
Turizmus	6	-	-
Összesen	183	10	4

Forrás: saját szerkesztés

Az 1. táblázatból láthatjuk, a legtöbb tartalom csak államnyelven jelenik meg (183). Csak magyar nyelvű szövegek 7 település bemutatásnál, valamint 3 önkormányzatnak az intézményeit bemutató aloldalakon olvashatók. A 348 oldalból mindössze 4 alkalommal érhető el az információ ukrán és magyar nyelven egyaránt, 151 oldalon pedig semmilyen tartalom nem jelenik meg egyik nyelven sem.

A gyűjtőhonlap aloldalainak vizsgálata arra is lehetőséget adott, hogy megnézzem: milyen nyelven teszik közzé határozataikat az önkormányzatok. Mint az 1. táblázatból is látható, 26 önkormányzatnak legalább egy határozata elérhető az interneten, azonban kivétel nélkül csak ukrán nyelven.³³

²⁹ Ugyanolyan formában szerepel a tartalom megnevezése, mint ahogy a honlapon olvasható.

³⁰ Az önkormányzat polgármesterének vagyonbevallása.

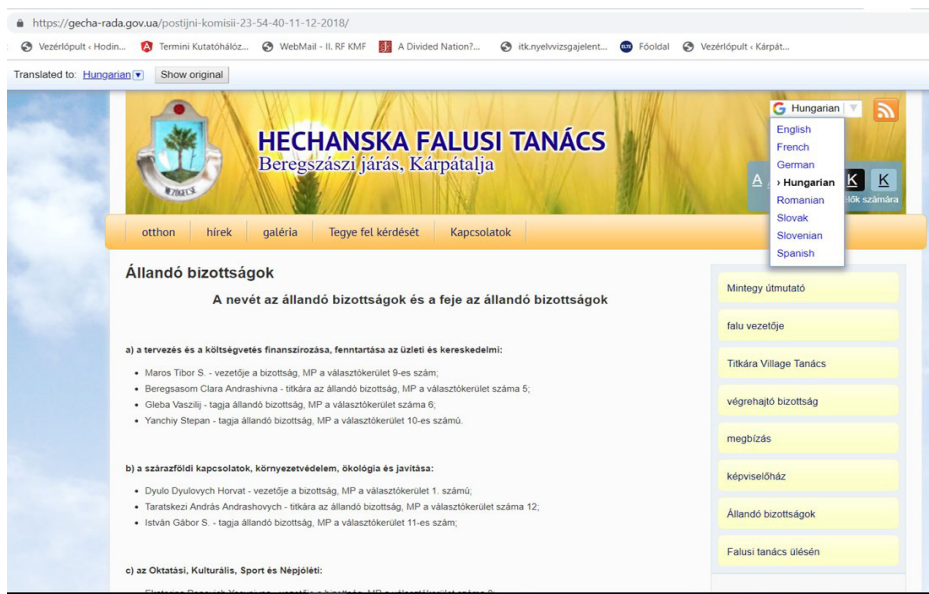
³¹ Az önkormányzati hivatal vezetésének személyi összetétele.

³² A végrehajtó bizottság mellett működő tanácsadói és véleményező szerv személyi összetétele.

³³ Valószínűsíthető, hogy sokkal több határozatot hoz egy-egy falusi önkormányzat végrehajtó tanácsa, mint amennyit a honlapra feltöltenek.

A Beregszászi Járási Tanács honlapján érhető el a legtöbb magyar nyelvű tartalom. Ugyanakkor megállapítható, hogy a magyar nyelv használata nem következetes, hisz gyakran előfordul, hogy az egyik ülésen hozott határozatokat magyar nyelven is közzéteszik, a következő tanácsi ülés határozatai csak ukrán nyelven érhetőek el, míg az azt követő ülés határozatai ismét olvashatók magyar nyelven. Elviekben a közérdekű információ kérvényezésének formanyomtatványa letölthető, azonban a linkre kattintva nem jelenik meg az űrlap.³⁴

3. kép. A Mezőgecsei Községi Tanács hivatalos honlapjának „magyar nyelvű” változata

Forrás: <https://gecha-rada.gov.ua/> (2018. október 22.)

Országos szinten is létezik egy gyűjtőoldal,³⁵ ahol az összes ukrán önkormányzat legfőbb adatait tekintheti meg ukrán és orosz nyelven a böngésző: elérhetőség, lakosság száma, az önkormányzat/hivatal vezetője, hivatalos honlap linkje stb. Nem rendelkezik mindegyik önkormányzat országosan nyilvántartott hivatalos weboldallal: a Beregszászi járás 30 falusi polgármesteri hivatalából 18-nak van (például a Mezőgecsei,³⁶ Nagyberegi,³⁷ Nagymuzsalyi³⁸ Községi Tanácsoknak). A honlapok hasonló stílusúak, felépítésükben találhatóak kisebb-nagyobb eltérések. Ezek az oldalak csak ukrán nyelvűek, ugyanakkor van egy beágyazott

³⁴ Weboldal: <http://46.107.226.4/beregvidek/files/Forma%20zapitu.pdf> (Utolsó letöltés: 2018. október 22.).

³⁵ Rada.info: <https://rada.info/> (Utolsó letöltés: 2018. október 22.).

³⁶ Гечанська сільська рада: <https://gecha-rada.gov.ua/> (Дата звернення: 2018.10.22.).

³⁷ Великоберезька сільська рада: <https://velykoberezka-rada.gov.ua/> (Utolsó letöltés: 2018.10.22.).

³⁸ Мужіївська сільська рада: <http://muzhievo.rada.org.ua/> (Дата звернення: 2018.10.22.).

Google-fordító, ahol a böngésző választhat, hogy a weboldal angol, francia, német, magyar, román, szlovák, szlovén vagy spanyol nyelvű online fordítását kívánja-e megtekinteni (3. kép).

6. Az internet napjainkban sokak számára már a mindennapi élet szerves részévé vált, hisz leghatékonyabban és leggyorsabban a világháló segítségével juttathatjuk el a különböző információkat az emberek felé. Kutatásomban azt vizsgáltam, hogy a beregszászi járási közigazgatási egységek hivatalai követik-e a trendeket, rendelkeznek-e hivatalos weblapokkal, s ha igen, mindezt milyen tartalommal, milyen nyelven teszik. A hivatalos honlap vizsgálata során szerzett adatok alapján a 2012-es nyelvtörvény azon rendelkezésének, miszerint a határozatokat az adott terület regionális nyelvén is közzé kell tenni, ha nem is teljes mértékben, csak a Beregszászi Járási Tanács tett eleget.

FELHASZNÁLT IRODALOM ÉS FORRÁSOK

Szakirodalom

1. CSERNICKÓ ISTVÁN: Új nyelvtörvény Ukrajnában: a lehetősége tárháza vagy politikai szemfényvesztés. In Gróf Annamária–N. Császi Ildikó–Szoták Szilvia (szerk.): *Sokszínű nyelvészet – nyelvi sokszínűség a 21. század elején. Írások Kolláth Anna tiszteletére*. Budapest –Alsóőr, Tinta Könyvkiadó–UMIZ–Imre Samu Nyelvi Intézet, 2014, 84–95.
2. CSERNICKÓ ISTVÁN–FEDINEC CSILLA (a): Nyelvpolitika határon: a 2012-es ukrain nyelvtörvény elő- és utóéletéről. In Márku Anita–Hires-László Kornélia (szerk.): *Nyelvoktatás, kényelvűség, nyelvi tájkép. Tanulmányok a Hodinka Antal Nyelvészeti Kutatóközpont kutatásaiból*. Ungvár, Autdor-Shark, 2015, 206–238.
3. CSERNICKÓ ISTVÁN–FEDINEC CSILLA (b): *Nyelvpolitika Ukrajnában, 2015 március*. Magyar Nyelvőr, 2015, 139. évf. 2. sz. 145–156.
4. MOLNÁR JÓZSEF–MOLNÁR D. ISTVÁN: *Kárpátalja népessége és magyarsága a népszámlálási és népmozgalmi adatok tükrében*. KMPSZ Tankönyv- és Taneszköztanácsa, Beregszász, 2005
5. TÓTH MIHÁLY–CSERNICKÓ ISTVÁN: *Tudományos-gyakorlati kommentár Ukrajnának az állami nyelvpolitika alapjairól szóló törvényéhez*. Intermix Kiadó, Ungvár–Budapest, 2014

Internetes források

1. «Знати, щоб діяти», інформаційний портал. http://access-info.org.ua/news/na_skilli_miski_radi_chernivetskoji_ta_zakarpatzkoji_oblastej_projshli_perevirku_na_dostupnist_gromadjanam/ (Utolsó letöltés: 2018. október 22.).
2. Hodinka Antal Nyelvészeti Kutatóközpont: <http://hodinkaintezet.uz.ua/nem-tartalom-hanem-forma-elmeszelte-az-alkotmanybirosag-2012-es-nyelvtorvenyt/> (Utolsó letöltés: 2018. október 22.)
3. Kárpátalja.ma hírportál: http://www.karpatalja.ma/karpatalja/nezopont/az-ukran-nyelvtorveny-ervenytelenitese-megszuntette-a-kisebbségi-anyanyelvhasznalat-jogat-a-gyakorlatban/?fbclid=IwAR2py1mbXp-85z_Uzlu_xj67z8OPDE51wZKZgSkL-JCe0o3B_g6zUfdTgZM (Utolsó letöltés: 2018. október 22.)
4. Nyelv és Tudomány: <http://www.nyest.hu/hirek/nyelv-hasznalat-a-gyakorlatban> (Utolsó letöltés: 2018. október 22.)
5. Önkormányzás: <http://www.onkormanyzas.sk/figyelo113.html> (Utolsó letöltés: 2018. október 22.)

6. Rada.info: <https://rada.info/> (Utolsó letöltés: 2018. október 22.)
7. Weboldal: <http://46.107.226.4/beregvidek/files/Forma%20zapisu.pdf> (Utolsó letöltés: 2018. október 22.)
8. Weboldal: <http://beregvidek.uz.ua/> (Utolsó letöltés: 2018. október 22.)
9. Weboldal: <http://beregvidek.uz.ua/files/%D0%B7%D0%B0%D0%B3%D1%80%D1%83%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BE.pdf> (Utolsó letöltés: 2018. október 22.)
10. Weboldal: http://beregvidek.uz.ua/files/9-%D1%82%D0%B0%20%D1%81%D0%B5%D1%81%D1%96%D1%8F/rish_5_realiz_movnoi_polituku.pdf (Utolsó letöltés: 2018. október 22.)
11. Weboldal: http://beregvidek.uz.ua/files/rish_463_plan_robotu_radu_II_pivriccha_2015_hun.pdf (Utolsó letöltés: 2018. október 22.)
12. Weboldal: [http://beregvidek.uz.ua/images/stories/Rozpor%20skluk%20cherhovoi%20ses%20VI-ho%20skluk%20\(1\)_001.jpg](http://beregvidek.uz.ua/images/stories/Rozpor%20skluk%20cherhovoi%20ses%20VI-ho%20skluk%20(1)_001.jpg) (Utolsó letöltés: 2018. október 22.)
13. Weboldal: http://beregvidek.uz.ua/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=534&Itemid=1832&lang=hu (Utolsó letöltés: 2018. október 22.)
14. Weboldal: http://beregvidek.uz.ua/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=540&Itemid=1839&lang=hu (Utolsó letöltés: 2018. október 22.)
15. Weboldal: http://beregvidek.uz.ua/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=441&Itemid=1730&lang=hu (Utolsó letöltés: 2018. október 22.)
16. Weboldal: http://www.kmmi.org.ua/news?menu_id=2&ar_id=506 (Utolsó letöltés: 2018. október 22.)
17. Weboldal: <https://www.facebook.com/BabjakZoltan23/> (Utolsó letöltés: 2018. október 22.)
18. Weboldal: <https://www.facebook.com/beregrda/> (Utolsó letöltés: 2018. október 22.)
19. Берегівська міська рада: <http://beregovo-beregszasz.gov.ua/index.php/hu/> (Дата звернення: 2018. 10. 22.)
20. Берегівська міська рада: <http://beregovo-beregszasz.gov.ua/index.php/ua/> (Дата звернення: 2018. 10. 22.)
21. Берегівська міська рада: <http://beregovo-beregszasz.gov.ua/index.php/hu/kzrdek-informci/vlaszok-a-krelemekre> (Дата звернення: 2018.10.22.)
22. Берегівська міська рада: <http://beregovo-beregszasz.gov.ua/index.php/hu/kzrdek-informci/minta-rlapok-az-informci-krelemekhez> (Дата звернення: 2018.10.22.)
23. Берегівська міська рада: <http://beregovo-beregszasz.gov.ua/index.php/ua/zastupniki-miskogogolovi-3> (Дата звернення: 2018.10.22.)
24. Берегівська міська рада: <http://beregovo-beregszasz.gov.ua/index.php/ua/proekti-regulyatornikh-aktiv> (Дата звернення: 2018.10.22.)
25. Берегівська районна державна адміністрація: <http://bereg-rda.gov.ua/> (Дата звернення: 2018.10.22.)
26. Великоберезька сільська рада: <https://velykoberezka-rada.gov.ua/> (Utolsó letöltés: 2018.10.22.)
27. Гечанська сільська рада: <https://gecha-rada.gov.ua/> (Дата звернення: 2018.10.22.)
28. Закарпатська обласна рада: <http://zakarpat-rada.gov.ua/zakarpatya/adm-ter-podil/> (Дата звернення: 2018.10.22.)
29. Закон України Про засади державної мовної політики. Документ 5029-17. <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/5029-17> (Дата звернення: 2018.10.22.)
30. Мужіївська сільська рада: <http://muzhievo.rada.org.ua/> (Дата звернення: 2018.10.22.)
31. Про доступ до публічної інформації. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17> (Дата звернення: 2018.10.22.)
32. Центру політичних студій та аналітики. <http://www.cpsa.org.ua/analytika/> (Дата звернення: 2018.10.22.)